PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA LOMLOE

Centro educativo

Código	Centro	Concello	Ano académico
36000910	CPR Plurilingüe Casa de la Virgen	Cangas	2024/2025

Área/materia/ámbito

Ensinanza	Nome da área/materia/ámbito	Curso	Sesións semanais	Sesións anuais
Educación primaria	Ciencias Sociais	3º Pri.	2	70

Réxime
Réxime xeral-ordinario

Contido **Páxina**

1. Introdución	3
2. Obxectivos e súa contribución ao desenvolvemento das competencias	3
3.1. Relación de unidades didácticas	4
3.2. Distribución currículo nas unidades didácticas	6
4.1. Concrecións metodolóxicas	14
4.2. Materiais e recursos didácticos	15
5.1. Procedemento para a avaliación inicial	15
5.2. Criterios de cualificación e recuperación	16
6. Medidas de atención á diversidade	17
7.1. Concreción dos elementos transversais	17
7.2. Actividades complementarias	18
8.1. Procedemento para avaliar o proceso do ensino e a practica docente cos seus indicadores de logro	19
8.2. Procedemento de seguimento, avaliación e propostas de mellora	19
9. Outros apartados	20

1. Introdución

Esta programación vai dirixida a Área de Ciencias Sociais. Como se recolle no Decreto esta materia ten por obxecto contribuír a que as nenas e nenos cheguen a ser persoas activas, responsables e respectuosas coa súa contorna próxima e afastada, pola súa cultura e historia; tanto a próxima como a máis afastada. Baseándonos nos 17 Obxectivos de Desenvolvemento sustentable da Axenda 2030, o obxecto das CCSS é o de dispoñer das ferramentas axeitadas para formar individuos libres e con espírito crítico, que apliquen a conciencia ecosocial no coidado do noso planeta.
O alumnado ao que vai dirixida esta programación son os alumnos/-as de 3º E.P.(7 ou 8 anos) está formado por 10 alumnos. O número de alumnas é 6 e de alumnos 4.Todo o alumnado procede do 1º ciclo de EP. Analizando as cualificacións que fan referencia á área de sociais, todo o alumnado ten superados os obxectivos da área. Todos promocionaron do 1º ao 2º ciclo.
O alumnado neste periodo está en plena fase de maduración cognitiva, sendo capaces de desenvolver un pensamento lóxico sobre os obxectos físicos. Neste periodo comezan a diferenciar os cambios que se producen na súa contorna.
Os criterios de avaliación e os contidos, estructúranse en catro bloques: Bloque 1 "Ciencia e tecnoloxía", Bloque 2 "O mundo e o desenvolvemento sustentable, Bloque 3 " Vivir en sociedade", Bloque 4 "Leccións do pasado".
O uso das tablets, representa unha práctica innovadora que representa unha oportunidade para aplicar metodoloxías activas, que sitúan o alumnado como protagonista do proceso.

2. Obxectivos e súa contribución ao desenvolvemento das competencias

Obxectivos	CCL	CP	STEM	CD	CPSAA	CC	CE	CCEC
OBX1 - Utilizar dispositivos e recursos dixitais de forma segura, responsable e eficiente, para buscar información, comunicarse e traballar de maneira individual, en equipo e en rede.	3		4	1-2-3-4-5				4
OBX2 - Expor e dar resposta a cuestións científicas sinxelas, utilizando diferentes técnicas, instrumentos e modelos propios do pensamento científico, para interpretar e explicar feitos e fenómenos que ocorren no medio natural, social e cultural.	1-2-3		2-4	1-2		4		
OBX3 - Identificar as características dos diferentes elementos ou sistemas do medio natural, social e cultural, analizando a súa organización e as propiedades e establecendo relacións entre estes, para recoñecer o valor do patrimonio cultural, conservalo, melloralo e emprender accións para o seu uso responsable.			1-2-4-5	1		4	1	1
OBX4 - Identificar as causas e consecuencias da intervención humana na contorna, desde os puntos de vista social, económico, cultural, tecnolóxico e ambiental, para mellorar a capacidade de afrontar problemas, buscar solucións e actuar de maneira individual e cooperativa na súa resolución, e para poñer en práctica estilos de vida sustentables e consecuentes co respecto, o coidado e a protección das persoas e do planeta.	5		2-5		4	1-3-4	1	

Obxectivos	CCL	CP	STEM	CD	CPSAA	CC	CE	CCEC
OBX5 - Observar, comprender e interpretar continuidades e cambios do medio natural, social e cultural, analizando relacións de causalidade, simultaneidade e sucesión, para explicar e valorar as relacións entre diferentes elementos e acontecementos.	3		4		4	1-3	2	1
OBX6 - Recoñecer e valorar a diversidade e a igualdade de xénero, mostrando empatía e respecto por outras culturas e reflexionando sobre cuestións éticas, para contribuír ao benestar individual e colectivo dunha sociedade en continua transformación e ao logro dos valores de integración europea.		3			3	1-2-3		1
OBX7 - Participar na contorna e na vida social de forma eficaz e construtiva desde o respecto aos valores democráticos, aos dereitos humanos e da infancia e aos principios e valores do Estatuto de autonomía de Galicia, da Constitución española e da Unión Europea, valorando a función do Estado e das súas institucións no mantemento da paz e da seguridade integral cidadá, para xerar interaccións respectuosas e equitativas e promover a resolución pacífica e dialogada dos conflitos.	5				1	1-2-3		1

Descrición:

3.1. Relación de unidades didácticas

UD	Título	Descrición	% Peso materia	Nº sesións	1º trim.	2º trim.	3º trim.
1	Cómo encontrar lugares	Coñecemento do noso planeta, os seus movementos no universo,o Sistema solar e o universo. O alumnado fará unha aproximación ao planeta Terra a través da ferramenta Google Earth. Estudo do globo terráqueo, mapas e planos. Traballo do eixe de coordenadas a través do programa Scratch, e a localización e tempo que se tarde en chegar a un lugar a través da app Mapas.	16	11	X		
2	Sentinelas de paisaxes	Elaborar propostas para gozar das paisaxes de forma sostible, sen danalos. Paisaxes de interior e de costa. Coñecer o relevo interior e de costa de España, así como o da nosa comunidade. Valor cultural e patrimonial de Galicia e as	17	12	X		

UD	Título	Descrición	% Peso materia	Nº sesións	1º trim.	2º trim.	3º trim.
2	Sentinelas de paisaxes	diferentes institucións. A organización do territorio. Os fenómenos atmosféricos. Interpretación de climogramas. Aproveitaremos esta aproximación ao estudo do clima coa posta en marcha dun proxecto consistente na construción e posta en funcionamento dunha estación metereolóxica simple. Por grupos instalarán o pluviómetro, termómetro... e continuarán o resto de curso académico anotando diariamente os datos aportados.	17	12	X		
3	Podemos redeseñar a cidade?	Responsabilidade ecosocial, desenvolvemento sustentable (Axenda 2030) e o cambio climático. Barrios e rúas da localidade. As normas cidadás. A organización da localidade, do territorio e comunidade autónoma. A regra das tres Rs. Elaboramos propostas que defenden e apoian a creación de cidades máis seguras.	17	12		X	
4	Queremos cambiar de Vida?	Respecto pola colectividade, empatía social, equidade e eduacción vial. Completaremos a UD coa visita ao parque de tráfico da cidade, para aplicar os coñecementos adquiridos, tanto desde o punto de vista dos peóns como dos condutores. Redactamos normas ou leis que protexan a tods as persoas que forman parte da nosa sociedade. Os sectores económicos da sociedade e os movementos poboacionais. Estudo dos sectores primaria, secundario e terciario a través dunha actividade subida a aula virtual do centro.	17	12		X	
5	A voltas coa historia	As formas de vida e manifestacións artísticas na Prehistoria e na Idade Antiga. Levarase a cabo unha visita guiada as Ruinas da Fábrica de Masso en Cangas, realizando un traballo de como era o traballo da contorna na época dos seus avós ou bisavós.	17	12			X
6	A historia ten idades	As idades da historia. A riqueza e a pobreza, necesidades básicas. Como podemos reducir a pobreza para mellorar a convivencia?	16	11			X

3.2. Distribución currículo nas unidades didácticas

UD	Título da UD	Duración
1	Cómo encontrar lugares	11

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA2.2 - Identificar conexións sinxelas entre diferentes elementos do medio natural, social e cultural, mostrando comprensión das relacións que se establecen.	Relaciona basicamente elementos do medio natural, social e cultural. Movementos da Terra, as estacións do ano. O globo terráqueo e os seus elementos. O Planisferio e tipos. Os mapas e os seus elementos. Tipos de mapas. Os planos, métodos de orientación. Uso da app Mapas para buscar lugares.	PE	60
CA1.1 - Utilizar dispositivos e recursos dixitais, de acordo coas necesidades do contexto educativo de forma segura, buscando información, comunicándose e traballando de forma individual e en equipo, reelaborando e creando contidos dixitais sinxelos.	Utilizar determinados dispositivos e recursos dixitais de acordo co contexto. Dixitalización do contorno persoal de aprendizaxe: - Estratexias de buscas guiadas de información seguras e eficientes en Internet. - Regras básicas de seguridade e privacidade para navegar por Internet.	TI	40
CA1.2 - Formular preguntas e realizar predicións razoadas, demostrando curiosidade polo medio natural, social e cultural próximo.	Amosar curiosidade polo medio natural, social e cultural máis próximo. Buscar e seleccionar información, de diferentes fontes seguras e fiables para investigar do medio natural e social. Investigar o tempo que se tarda en chegar a un lugar, coa app Mapas.		
CA1.4 - Realizar experimentos guiados utilizando diferentes técnicas de indagación e modelos, empregando de forma segura instrumentos e dispositivos, realizando observacións e medicións precisas e rexistrándoas correctamente.	Realización da maqueta do movemento de traslación da Terra con palillos e plastilina.		
CA1.5 - Realizar actividades no contexto da comunidade escolar, asumindo responsabilidades e establecendo acordos de forma dialogada e democrática e empregando unha linguaxe inclusiva e non violenta.	Realizar actividades no contexto da comunidade escolar de forma cooperativa.		
CA2.1 - Recoñecer as características, a organización e as propiedades dos elementos do medio natural a través de metodoloxías de indagación, utilizando as ferramentas e os procesos adecuados de forma pautada.	Realizar actividades no contexto da comunidade escolar de forma cooperativa. Identificar certas características e elementos do medio natural, social e cultural.		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
- Instrumentos e dispositivos apropiados para realizar observacións e medicións precisas de acordo coas necesidades da investigación. - Vocabulario científico básico relacionado coas diferentes investigacións. - Avances no pasado relacionados coa ciencia e coa tecnoloxía que contribuíron a transformar a nosa sociedade mostrando modelos que incorporen unha perspectiva de xénero. - Propostas de traballo cooperativo que supoñan un proceso de investigación e acción por parte do alumnado e faciliten o proceso de autorregulación de aprendizaxes. Cooperación e diálogo. Estratexias para a prevención e resolución de conflitos. - Dispositivos e recursos dixitais de acordo con as necesidades do contexto educativo. A aula virtual - A Terra e as catástrofes naturais. Elementos, movementos e dinámicas que ocorren no universo. - Coñecemento do espazo. Representación do espazo. Representación da Terra a través do globo terráqueo, dos mapas e doutros recursos dixitais. Uso de planos do barrio ou da localidade, como representación gráfica de espazos. Interpretación de lendas e símbolos cartográficos elementais en mapas.

UD	Título da UD	Duración
2	Sentinelas de paisaxes	12

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA2.1 - Recoñecer as características, a organización e as propiedades dos elementos do medio natural a través de metodoloxías de indagación, utilizando as ferramentas e os procesos adecuados de forma pautada.	Identificar certas características e elementos do medio natural, social e cultural. As paisaxes, os tipos e os seus elementos. Cambios na paisaxe.	PE	60
CA3.3 - Coñecer os principais órganos de goberno e as funcións de diversas administracións e servizos públicos, valorando a importancia da súa xestión para a seguridade integral cidadá e a participación democrática.	Coñecer algúns dos órganos de goberno e servizos públicos básicos. Provincias da nosa comunidade autónoma. Relevo de interior e relevo de costa. Accións que podemos levar a cabo para coidar as paisaxes.		
CA1.1 - Utilizar dispositivos e recursos dixitais, de acordo coas necesidades do contexto educativo de forma segura, buscando información, comunicándose e traballando de forma individual e en equipo, reelaborando e creando contidos dixitais sinxelos.	Utilizar determinados dispositivos e recursos dixitais de acordo co contexto.	TI	40
CA1.3 - Buscar e seleccionar información, de diferentes fontes seguras e fiables utilizándoa en investigacións relacionadas co medio natural, social e cultural e adquirindo léxico científico básico.	Buscar información de diferentes fontes.		
CA1.4 - Realizar experimentos guiados utilizando diferentes técnicas de indagación e modelos, empregando de forma segura instrumentos e dispositivos, realizando observacións e medicións precisas e rexistrándoas correctamente.	Participar en experimentos guiados e no rexistro dos datos correspondentes.		

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.5 - Realizar actividades no contexto da comunidade escolar, asumindo responsabilidades e establecendo acordos de forma dialogada e democrática e empregando unha linguaxe inclusiva e non violenta.	Realizar actividades no contexto da comunidade escolar de forma cooperativa.		
CA4.1 - Protexer o patrimonio natural e cultural e valoralo como un ben común, adoptando condutas respectuosas para o seu gozo e propoñendo accións para a súa conservación e mellora.	Protexer e respectar o patrimonio natural e cultural e valoralo como un ben común.		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
- Procedementos de indagación adecuados ás necesidades da investigación (observación no tempo, identificación e clasificación, procura de patróns, creación de modelos, investigación a través de procura de información, experimentos con control de variables...). - Instrumentos e dispositivos apropiados para realizar observacións e medicións precisas de acordo coas necesidades da investigación. - Vocabulario científico básico relacionado coas diferentes investigacións. - Fomento da curiosidade, da iniciativa e da constancia na realización das diferentes investigacións. - Propostas de traballo cooperativo que supoñan un proceso de investigación e acción por parte do alumnado e faciliten o proceso de autorregulación de aprendizaxes. Cooperación e diálogo. Estratexias para a prevención e resolución de conflitos. - A Terra e as catástrofes naturais. Elementos, movementos e dinámicas que ocorren no universo. - O clima e a paisaxe. Os fenómenos atmosféricos. Toma e rexistro de datos e variables meteorolóxicas (temperatura, humidade, vento, precipitacións) e a súa representación gráfica e visual: o climograma. - O cambio climático. Introdución ás causas e consecuencias do cambio climático, e o seu impacto nas paisaxes da Terra. - Costumes, tradicións e manifestacións culturais da contorna. Respecto pola diversidade cultural que convive na contorna da cohesión social. A cultura de paz e non violencia. - Costumes, tradicións e manifestacións culturais da contorna. Respecto pola diversidade cultural que convive na contorna da cohesión social. A cultura da paz e non violencia. - Organización e funcionamento da sociedade. As principais institucións e entidades da contorna local, rexional e nacional e os servizos públicos que prestan. Estrutura administrativa de Galicia. - Ocupación e distribución da poboación no espazo e análise dos principais problemas e retos demográficos. Representación gráfica e cartográfica da poboación. A organización do territorio en Galicia. - Igualdade de xénero e conduta non sexista. Análise e reflexión sobre os estereotipos de xénero. - Compromisos e normas para a vida en sociedade. - O patrimonio natural e cultural. Os espazos protexidos, culturais e naturais. O seu uso, coidado e conservación.

UD	Título da UD	Duración
3	Podemos redeseñar a cidade?	12

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA2.1 - Recoñecer as características, a organización e as propiedades dos elementos do medio natural a través de metodoloxías de indagación, utilizando as ferramentas e os procesos adecuados de forma pautada.	Identificar que é unha localidade e tipos de localidades. Coñecer quen forma un municipio . Organización territorial e políticac de Galicia	PE	86
CA2.2 - Identificar conexións sinxelas entre diferentes elementos do medio natural, social e cultural, mostrando comprensión das relacións que se establecen.	Coñecer os diferentes barrios dunha localidade. Identificar as rúas e os seus elementos. Quen forma O concello e quen o goberna. Cales son os servicios municipais que ofrece o concello? Identificar a división do terreo natural en provincias, comunidades autónomas, países, continentes.		
CA2.3 - Identificar problemas ecosociais, propoñer posibles solucións e poñer en práctica estilos de vida sustentable, recoñecendo comportamentos respectuosos de coidado, corresponsabilidade e protección da contorna e uso sustentable dos recursos naturais, e expresando os cambios positivos e negativos causados no medio pola acción humana.	Coñecer diferentes problemáticas ecosociais e participar na conservación e mellora da contorna favorecendo o desenvolvemento sustentable. Coñecer as normas de convivencia.		
CA3.4 - Interiorizar normas básicas para a convivencia no uso dos espazos públicos como peóns ou como usuarios dos medios de locomoción, identificando os sinais de tráfico e tomando conciencia da importancia dunha mobilidade segura, saudable e sustentable tanto para as persoas como para o planeta.	Distinguir os principais sinais de tráfico, iniciándose na educación viaria. Que é a educación viaria? Tipos de sinais de tráfico.		
CA1.2 - Formular preguntas e realizar predicións razoadas, demostrando curiosidade polo medio natural, social e cultural próximo.	Amosar curiosidade polo medio natural, social e cultural da túa localidade ou barrio.	TI	14
CA1.5 - Realizar actividades no contexto da comunidade escolar, asumindo responsabilidades e establecendo acordos de forma dialogada e democrática e empregando unha linguaxe inclusiva e non violenta.	Realizar actividades no contexto da comunidade escolar de forma cooperativa, establecer normas que faciliten a convivencia no colexio.		
CA4.1 - Protexer o patrimonio natural e cultural e valoralo como un ben común, adoptando condutas respectuosas para o seu gozo e propoñendo accións para a súa conservación e mellora.	Respecta o patrimonio natural e cultural. A regra das 3Rs. Saber que é a Constitución española e as súas principaid institucións		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
- Vocabulario científico básico relacionado coas diferentes investigacións. - Fomento da curiosidade, da iniciativa e da constancia na realización das diferentes investigacións. - Propostas de traballo cooperativo que supoñan un proceso de investigación e acción por parte do alumnado e faciliten o proceso de autorregulación de aprendizaxes. Cooperación e diálogo. Estratexias para a prevención e resolución de conflitos. - A Terra e as catástrofes naturais. Elementos, movementos e dinámicas que ocorren no universo.

Contidos
- O cambio climático. Introdución ás causas e consecuencias do cambio climático, e o seu impacto nas paisaxes da Terra. - Responsabilidade ecosocial. Ecodependencia e interdependencia entre persoas, sociedades e medio natural. - Estilos de vida sustentable. O consumo e a produción responsables, a alimentación equilibrada e sustentable, o uso eficiente da auga e da enerxía, a mobilidade segura, saudable e sustentable, e a prevención e a xestión dos residuos. - Igualdade de xénero e conduta non sexista. Análise e reflexión sobre os estereotipos de xénero. - Seguridade viaria. A cidade como espazo de convivencia. Normas de circulación, sinais e marcas viarios. Mobilidade segura, saudable e sustentable como peóns ou como usuarios dos medios de locomoción. - Compromisos e normas para a vida en sociedade. - O patrimonio natural e cultural. Os espazos protexidos, culturais e naturais. O seu uso, coidado e conservación.

UD	Título da UD	Duración
4	Queremos cambiar de Vida?	12

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA2.2 - Identificar conexións sinxelas entre diferentes elementos do medio natural, social e cultural, mostrando comprensión das relacións que se establecen.	Saber identificar os distintos grupos nunha poboación. Identificar as formas de contar a pobobación: censo e padrón.	PE	60
CA3.1 - Analizar a importancia demográfica, cultural e económica das migracións na actualidade, valorando con respecto e empatía a achega da diversidade cultural ao benestar individual e colectivo.	Coñecer as características básicas das migracións na actualidade aceptando a diversidade cultural. Saber que o número da poboación cambia debido a migración, inmigración, a natalidade e a Mortalidade. Coñecer os tipos de crecemento: natural e real. Características da poboación española e Galega.		
CA1.1 - Utilizar dispositivos e recursos dixitais, de acordo coas necesidades do contexto educativo de forma segura, buscando información, comunicándose e traballando de forma individual e en equipo, reelaborando e creando contidos dixitais sinxelos.	Utilizar determinados dispositivos e recursos dixitais de acordo co contexto	TI	40
CA1.2 - Formular preguntas e realizar predicións razoadas, demostrando curiosidade polo medio natural, social e cultural próximo.	Amosar curiosidade polo medio natural, social e cultural máis próximo.		
CA1.5 - Realizar actividades no contexto da comunidade escolar, asumindo responsabilidades e establecendo acordos de forma dialogada e democrática e empregando unha linguaxe inclusiva e non violenta.	Realizar actividades no contexto da comunidade escolar de forma cooperativa.		

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA3.3 - Coñecer os principais órganos de goberno e as funcións de diversas administracións e servizos públicos, valorando a importancia da súa xestión para a seguridade integral cidadá e a participación democrática.	Coñecer algúns dos órganos de goberno e servizos públicos básicos.		
CA3.4 - Interiorizar normas básicas para a convivencia no uso dos espazos públicos como peóns ou como usuarios dos medios de locomoción, identificando os sinais de tráfico e tomando conciencia da importancia dunha mobilidade segura, saudable e sustentable tanto para as persoas como para o planeta.	Distinguir os principais sinais de tráfico, iniciándose na educación viaria.		
CA4.1 - Protexer o patrimonio natural e cultural e valoralo como un ben común, adoptando condutas respectuosas para o seu gozo e propoñendo accións para a súa conservación e mellora.	Protexer e respectar o patrimonio natural e cultural e valoralo como un ben común.		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
- Procedementos de indagación adecuados ás necesidades da investigación (observación no tempo, identificación e clasificación, procura de patróns, creación de modelos, investigación a través de procura de información, experimentos con control de variables...). - Propostas de traballo cooperativo que supoñan un proceso de investigación e acción por parte do alumnado e faciliten o proceso de autorregulación de aprendizaxes. Cooperación e diálogo. Estratexias para a prevención e resolución de conflitos. - Responsabilidade ecosocial. Ecodependencia e interdependencia entre persoas, sociedades e medio natural. - Estilos de vida sustentable. O consumo e a produción responsables, a alimentación equilibrada e sustentable, o uso eficiente da auga e da enerxía, a mobilidade segura, saudable e sustentable, e a prevención e a xestión dos residuos. - Desigualdade social e acceso aos recursos. Usos do espazo polo ser humano e evolución das actividades produtivas. - Costumes, tradicións e manifestacións culturais da contorna. Respecto pola diversidade cultural que convive na contorna da cohesión social. A cultura de paz e non violencia. - Costumes, tradicións e manifestacións culturais da contorna. Respecto pola diversidade cultural que convive na contorna da cohesión social. A cultura da paz e non violencia. - Organización e funcionamento da sociedade. As principais institucións e entidades da contorna local, rexional e nacional e os servizos públicos que prestan. Estrutura administrativa de Galicia. - Ocupación e distribución da poboación no espazo e análise dos principais problemas e retos demográficos. Representación gráfica e cartográfica da poboación. A organización do territorio en Galicia. - Igualdade de xénero e conduta non sexista. Análise e reflexión sobre os estereotipos de xénero. - Seguridade viaria. A cidade como espazo de convivencia. Normas de circulación, sinais e marcas viarios. Mobilidade segura, saudable e sustentable como peóns ou como usuarios dos medios de locomoción. - Compromisos e normas para a vida en sociedade. - O patrimonio natural e cultural. Os espazos protexidos, culturais e naturais. O seu uso, coidado e conservación.

UD	Título da UD	Duración
5	A voltas coa historia	12

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA4.2 - Identificar feitos da contorna social e cultural desde a Prehistoria ata a Idade Antiga, empregando as nocións de causalidade, simultaneidade e sucesión.	Coñecer que é a historia, e as súas idades. Saber que obtemos a información do pasado polas fontes históricas. Identificar os museos como lugares onde se conservan o pasado e os monumentos teñen un valor artístico e histórico.	PE	60
CA4.3 - Coñecer persoas, grupos sociais relevantes e formas de vida das sociedades desde a Prehistoria ata a Idade Antiga, incorporando a perspectiva de xénero.	Coñecer como se vivía na época da Prehistoria e na Idade Antiga.		
CA1.2 - Formular preguntas e realizar predicións razoadas, demostrando curiosidade polo medio natural, social e cultural próximo.	Amosar curiosidade polo medio natural, social e cultural máis próximo.	TI	40
CA1.5 - Realizar actividades no contexto da comunidade escolar, asumindo responsabilidades e establecendo acordos de forma dialogada e democrática e empregando unha linguaxe inclusiva e non violenta.	Realizar actividades no contexto da comunidade escolar de forma cooperativa.		
CA3.2 - Valorar positivamente as accións que fomentan a igualdade de xénero e as condutas non sexistas recoñecendo modelos positivos ao longo da historia.	Valorar positivamente as accións que fomentan a igualdade de xénero e as conductas non sexistas.		
CA4.1 - Protexer o patrimonio natural e cultural e valoralo como un ben común, adoptando condutas respectuosas para o seu gozo e propoñendo accións para a súa conservación e mellora.	Protexer e respectar o patrimonio natural e cultural e valoralo como un ben común.		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
- Procedementos de indagación adecuados ás necesidades da investigación (observación no tempo, identificación e clasificación, procura de patróns, creación de modelos, investigación a través de procura de información, experimentos con control de variables...). - Vocabulario científico básico relacionado coas diferentes investigacións. - Fomento da curiosidade, da iniciativa e da constancia na realización das diferentes investigacións. - Avances no pasado relacionados coa ciencia e coa tecnoloxía que contribuíron a transformar a nosa sociedade mostrando modelos que incorporen unha perspectiva de xénero. - Propostas de traballo cooperativo que supoñan un proceso de investigación e acción por parte do alumnado e faciliten o proceso de autorregulación de aprendizaxes. Cooperación e diálogo. Estratexias para a prevención e resolución de conflitos. - Dispositivos e recursos dixitais de acordo con as necesidades do contexto educativo. A aula virtual

Contidos
- Igualdade de xénero e conduta non sexista. Análise e reflexión sobre os estereotipos de xénero. - Compromisos e normas para a vida en sociedade. - As fontes históricas: clasificación e utilización das distintas fontes (orais, escritas, patrimoniais) como vía para a análise dos cambios e permanencias na localidade ao longo da historia. - O tempo histórico. Nocións temporais e cronoloxía. Localización temporal das grandes etapas históricas en eixes cronolóxicos. - As expresións artísticas e culturais prehistóricas e da antigüidade e a súa contextualización histórica desde unha perspectiva de xénero. - Iniciación na investigación e nos métodos de traballo para a realización de proxectos, que analicen feitos, asuntos e temas de relevancia actual con perspectiva histórica, contextualizándoos na época correspondente. - A acción de mulleres e homes como suxeitos na historia. Descubrimentos e inventos importantes ao longo da historia.

UD	Título da UD	Duración
6	A historia ten idades	11

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA4.2 - Identificar feitos da contorna social e cultural desde a Prehistoria ata a Idade Antiga, empregando as nocións de causalidade, simultaneidade e sucesión.	Coñecer como se vivía na época da Prehistoria e na Idade Antiga.	PE	60
CA4.3 - Coñecer persoas, grupos sociais relevantes e formas de vida das sociedades desde a Prehistoria ata a Idade Antiga, incorporando a perspectiva de xénero.	Identificar na Idade Media os dous grandes grupos sociais e a zona que dominaban. Coñecer a Idade moderna, como a época dos descubrimentos. Identificar a Idade Contemporánea como unha época de grandes avances e tamén dalgúns desastres. Pegadas das distintas civilizacións en Galicia.		
CA1.2 - Formular preguntas e realizar predicións razoadas, demostrando curiosidade polo medio natural, social e cultural próximo.	Amosar curiosidade polo medio natural, social e cultural máis próximo. Identificar as pegadas que deixaron as distintas civilizacións en Galicia	TI	40
CA1.5 - Realizar actividades no contexto da comunidade escolar, asumindo responsabilidades e establecendo acordos de forma dialogada e democrática e empregando unha linguaxe inclusiva e non violenta.	Realizar actividades no contexto da comunidade escolar de forma cooperativa.		
CA3.2 - Valorar positivamente as accións que fomentan a igualdade de xénero e as condutas non sexistas recoñecendo modelos positivos ao longo da historia.	Investigar inventos realizados por mulleres ao longo da historia.		

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA4.1 - Protexer o patrimonio natural e cultural e valoralo como un ben común, adoptando condutas respectuosas para o seu gozo e propoñendo accións para a súa conservación e mellora.	Protexer e respectar o patrimonio natural e cultural e valoralo como un ben común.		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
- Procedementos de indagación adecuados ás necesidades da investigación (observación no tempo, identificación e clasificación, procura de patróns, creación de modelos, investigación a través de procura de información, experimentos con control de variables...). - Vocabulario científico básico relacionado coas diferentes investigacións. - Avances no pasado relacionados coa ciencia e coa tecnoloxía que contribuíron a transformar a nosa sociedade mostrando modelos que incorporen unha perspectiva de xénero. - Propostas de traballo cooperativo que supoñan un proceso de investigación e acción por parte do alumnado e faciliten o proceso de autorregulación de aprendizaxes. Cooperación e diálogo. Estratexias para a prevención e resolución de conflitos. - Dispositivos e recursos dixitais de acordo con as necesidades do contexto educativo. A aula virtual - Igualdade de xénero e conduta non sexista. Análise e reflexión sobre os estereotipos de xénero. - Compromisos e normas para a vida en sociedade. - As fontes históricas: clasificación e utilización das distintas fontes (orais, escritas, patrimoniais) como vía para a análise dos cambios e permanencias na localidade ao longo da historia. - O tempo histórico. Nocións temporais e cronoloxía. Localización temporal das grandes etapas históricas en eixes cronolóxicos. - As expresións artísticas e culturais prehistóricas e da antigüidade e a súa contextualización histórica desde unha perspectiva de xénero. - Iniciación na investigación e nos métodos de traballo para a realización de proxectos, que analicen feitos, asuntos e temas de relevancia actual con perspectiva histórica, contextualizándoos na época correspondente. - A acción de mulleres e homes como suxeitos na historia. Descubrimentos e inventos importantes ao longo da historia.

4.1. Concrecións metodolóxicas

Utilizarase dous tipos de metodoloxías combinadas ao longo do curso. Unha metodoloxía tradicional onde o profesor e o que presenta os contidos que o alumno vai a traballar e outra metodoloxía activa, innovadora onde o profesor será un mediador e guía, e o alumno o centro da aprendizaxe.
Os alumnos terán que explorar e investigar, buscando información para resolver as cuestións plantexadas. Debatirán entre eles, na procura da resolución das preguntas propostas. Utilizarán as súas tablets e outros recursos que lle ofrece o medio.Fomentando neste tipo de traballo a interacción entre os compañeiros.
Polo tanto combinarase o traballo individual co traballo en grupo.
Darase importancia a uns hábitos de traballo, fundamentais para o longo do curso: organizar o traballo e o tempo, ter a man o material necesario para traballar.
Os grupos de traballo en equipos serán heroxéneos, mixtos e diversos.
A aula estará organizada de distintas formas dependendo a actividade que se vaia a realizar: En forma de U, en filas de 1 no traballo individual ou en equipos de 3 ou 4 persoas.
A realización de diversas tarefas, actividades ou proxectos de xeito autónomo e/ou guiado por parte do alumnado será unha condición primordial para acadar unha aprendizaxe significativa. Todo isto, terá un enfoque globalizador, de carácter interdisciplinar, transversal e tratando de achegar o coñecemento científico ao alumnado.

O traballo individual, en pares ou en equipo (traballo colaborativo) serán as opcións máis empregadas para favorecer a participación total do alumnado.
A metodoloxía intentará incluir novas experiencias que fomenten a innovación educativa na medida que seña posible, coa finalidade de incentivar e motivar ao alumnado cara a novas aprendizaxes.

4.2. Materiais e recursos didácticos

Denominación
Libro de texto
Computador de aula e encerado dixital
Globo Terráqueo
Programa Scratch
Mapas e planisferios
Google Earth
Material de refugallo (cartóns, papeis...)
Kahoot
Genially
Caderno do alumno
Aula virtual na plataforma do Classroom
Tablets
Diferentes apps: Classroom, Drive, Gmail, Docs, Pic Collage, Imovie, Canva, etc.
Blogs da clase http://3primariacv2017.blogspot.com.es
Blog de Sociais http://cienciassociais3cv.blogspot.com.es/

Empregaremos unha variedade significativa de recursos didácticos coa finalidade de ofertarlle ao noso alumnado un amplo abano de posibilidades para as súas aprendizaxes, se ben non pode ser considerada unha lista pechada, xa que ao longo do curso poden ser incorporados outros recursos ou materiais que faciliten a aprendizaxe.. Intentaremos motivar e implicar ao alumnado no proceso de ensino-aprendizaxe, xa que procuraremos que os recursos empregados posibiliten unha aprendizaxe activa por parte do alumnado.

5.1. Procedemento para a avaliación inicial

O proceso de avaliación inicial durará a primeira semanas lectiva do curso (2 sesións).
Nesta avaliación inicial, o obxectivo primordial é comprobar os coñecementos, habilidades, destrezas e actitudes que posúe o noso alumnado sobre a área de Ciencias Sociais.
Para obter dita información , podemos empregar distintos tipos de instrumentos de recollida de información: test obxectivos, traballos individuais e/ou grupais, actividades na aula virtual...
A partires da información recollida e da interpretación da mesma, poderemos adaptar o proceso de ensino-aprendizaxe ás caracterísitcas do grupo-clase, poñendo especial énfase na detección de problemáticas e na posta en marcha das medidas de atención á diversidade necesarias.

5.2. Criterios de cualificación e recuperación

Pesos dos instrumentos de avaliación por UD:

Unidade didáctica	UD 1	UD 2	UD 3	UD 4	UD 5	UD 6	Total
Peso UD/ Tipo Ins.	**16**	**17**	**17**	**17**	**17**	**16**	**100**
Proba escrita	60	60	86	60	60	60	**64**
Táboa de indicadores	40	40	14	40	40	40	**36**

Criterios de cualificación:

A avaliación da aprendizaxe do alumnado levarase a cabo tomando como referentes o grao de adquisición das competencias, o logro dos obxectivos da etapa e os criterios de avaliación. No caso de alumnado con adaptación curricular, os referentes serán os incluídos na devandita adaptación.
No tocante á calificación dos trimestres, a nota extraerase da media ponderada obtida entre as calificacións das Unidades didácticas que compoñen o trimestre.
Valorarase a marcha diaria dos alumnos (aproveitamento da clase e realización das súas tarefas) que quedará reflectida, mediante anotacións escritas nas actividades propostas na clase, cadernos, fichas, etc. Daráselle importancia ao bo aproveitamento do tempo de traballo na clase, as intervencións dos alumnos e o estudo persoal,así como o respecto polos compañeiros, a capacidade de seguir uns pasos ou unhas instrucións e o grao de responsabilidade na execución dos proxectos. Para incentivar o traballo ben feito e motivalos axeitadamente, valorarase positivamente o seu traballo, ata un 10 % a súa nota final.
Ao rematar o traballo previsto para un tema realizarase unha proba de búqueda de información escrita (PE), é dicir, para poder responder as cuestións poderán utilizar o material da clase libro ou tablet, puntuada sobre 10.
Terase enconta, os traballos en equipo, que realizarán na maioría dos casos coas tablets ou a través de proxectos.
Para obter a cualificación da nota de cada avaliación terase en conta a seguinte fórmula:
NOTA 1ª AVALIACIÓN= (NOTA PE UD1 + NOTA PE UD2 + OUTRAS TAREFAS: PROXECTOS, TRABALLOS INDIVIDUAIS OU EN GRUPO) / 3 + 1x Aproveitamento do tempo na clase
NOTA 2ª AVALIACIÓN= (NOTA PE UD3 + NOTA PE UD4 + OUTRAS TAREFAS: PROXECTOS, TRABALLOS INDIVIDUAIS OU EN GRUPO) / 3 + 1x Aproveitamento do tempo na clase
NOTA 3ª AVALIACIÓN=(NOTA PE UD5 + NOTA PE UD6 + OUTRAS TAREFAS: PROXECTOS, TRABALLOS INDIVIDUAIS OU EN GRUPO) / 3 + 1x Aproveitamento do tempo na clase
A cualificación da avaliación final da materia calcularase aplicando a seguinte fórmula:
NOTA AVALIACIÓN FINAL: Nota 1ª avaliación x 0.33 + nota 2ª avaliación x 0.34 + nota 3ª avaliación x 0.33
O resultado dos cálculos redondearase cara a unidade seguinte, sempre e cando o número das décimas sexa cinco ou maior que cinco.
No caso de obter un número decimal aplicaremos a seguinte equivalencia coas décimas:
* 1,2,3.4 décimas: o número enteiro quedaría como está (por exemplo: 6,3=6).
* 5,6,7,8,9 décimas: ao número enteiro se lle engade 1 unidade (por exemplo: 6,6=7)
A nota final, será a media dos tres trimestres, superando a materia se ten unha media dun 5. En casos excepcionais, acadará o suficiente se o ten no 3º Trimestre.

Criterios de recuperación:

Aquel alumnado que obteña unha valoración negativa nunha unidade ou nun trimestre deberá recuperar a materia atendendo os seguintes criterios de recuperación.
- Deberá entregar feitas, se non o fixo, as actividade que se mandaron facer na clase. Se é necesario recibirán apoio durante o recreo para facilitar que o faga, sempre que teña dificultades e o solicite.
- Potenciarase a visualización dos vídeos explicativos do blog, para repasar os contidos.
- Preguntas de repaso e reforzo para adquirir os obxectivos marcados en cada unidade.

- Proba oral ou escrita dos contidos que non estudou no seu día,en caso de que non realice con corrección as actividades de repaso.
- Valorarase o seu esforzo persoal, sobre todo se ten capacidades baixas.
- Superará a materia se obtén un 5 de media nas tres avaliacións do curso e senón realizarase unha proba escrita dos contidos non superados, que lle servirá de recuperación, recuperando a materia cun 5, aínda que a media sexa superior. (valorarase o esforzo persoal e o seu comportamento 10% da nota final).
- En caso de alumnos/-as con dificultades, poderá superar a materia se obtén unha media dun 5 no último trimestre, se pon esforzo pola súa parte.

6. Medidas de atención á diversidade

Na etapa da educación primaria poñerase especial énfase na atención á diversidade do alumnado, na detección precoz das súas necesidades específicas e no establecemento de mecanismos de apoio e reforzo tan pronto como se detecten dificultades de aprendizaxe co obxecto de reforzar a inclusión e asegurar o dereito a unha educación de calidade.
Neste sentido, cobra especial relevancia o tratamento do Alumnado con Necesidade Específica de Apoio Educativo (ACNEAE), entendidos como os alumnos e alumnas que requiran unha atención educativa diferente á ordinaria, por presentar necesidades educativas especiais, por atraso madurativo, por trastornos do desenvolvemento da linguaxe e a comunicación, por trastornos de atención ou de aprendizaxe, por descoñecemento grave da lingua de aprendizaxe, por atoparse en situación de vulnerabilidade socioeducativa, polas súas altas capacidades intelectuais, por incorporarse tarde ao sistema educativo ou por condicións persoais ou de historia escolar.
Para todos os alumnos e as alumnas que o precisen:
- Actividades de repaso, reforzo e ampliación para cada unidade.
- Elaboracións de presentacións do tema, de xeito máis visual. Para atraer a atención dos nenos que teñen baixa esta capacidade.
- Proxección de vídeos relacionadas co tema explicado.
- Elaboración de traballos relacionados co tema. (Asimilar os contidos creando)
- Os alumnos que teñan problemas de lecto-escritura non se terá enconta negativamente na súa avaliación.
- As probas escritas terán en negrita as palabras esenciais para a comprensión das preguntas.

7.1. Concreción dos elementos transversais

	UD 1	UD 2	UD 3	UD 4	UD 5	UD 6
ET.1 - Comprensión lectora	X	X	X	X	X	X
ET.2 - Expresión oral e escrita	X	X	X	X	X	X
ET.3 - Comunicación audiovisual	X	X	X	X	X	X
ET.4 - Competencia dixital	X	X	X	X	X	X
ET.5 - Creatividade	X	X	X	X		
ET.6 - Emprendemento	X	X	X	X	X	X
ET.7 - Igualdade entre homes e mulleres	X	X	X	X	X	X
ET.8 - Educación para o consumo responsable		X	X			

	UD 1	UD 2	UD 3	UD 4	UD 5	UD 6
ET.9 - Desenvolvemento sustentable	X	X	X			
ET.10 - Educación para a saúde, incluida a afectivo-sexual.	X	X	X	X	X	X
ET.11 - Educación emocional e en valores	X	X	X	X	X	X

Observacións:

O traballo dos elementos transversais está implícito na labor docente, xa que debemos transmitir unha serie de valores e actitudes ao noso alumnado, tal como reflicte a lexislación vixente.
Os elementos transversais non pertencen exclusivamente a unha área en concreto, senón que deben ser abordados ao longo de todas elas.
As CCSS serán un espazo ideal para que de xeito globalizado se traballen todos estes contidos mesturados cos propios da área.
Certos elementos transversais, como a expresión oral e escrita,competencia dixital ou a resolución pacífica de conflitos estarán presentes ao longo de todas as unidades didácticas. Por outra banda, contidos como o desenvolvemento sustentable, serán abordados en unidades didácticas en concreto.
E os outros temas transversais se traballarán a través dos proxectos de centro e da propia clase.
- Proxecto "Tecendo redes moradas"
- Proxecto " O Coidado do planeta"
- Proxecto "Endesa Educa dixital: Salvemos o Mundo"
- Proxecto valor do Centro deste ano " A PACIENCIA".

7.2. Actividades complementarias

Actividade	Descrición	1º trim.	2º trim.	3º trim.
Saídas culturais	Visita a un museo, fábrica, parque, cine, exposicións, ...			X
Proxecto Endesa Educa Digital	Elaborarase proxecto onde se explique como Salvar o mundo a través das enerxías renovables.	X	X	X
Saídas á contorna	Visita a praia, ou a outros lugares do contorno.	X	X	X
Conmemoracións	Participar nas festas organizadas polo colexio recollidas no calendario escolar.	X	X	X
Participación en Proxectos	Proxectos do centro: Tecendo redes moradas, O coidado do planeta e proxectos fora do colexio: Endesa Educa Dixital : Salvemos o mundo.	X	X	X

Observacións:

As actividades complementarias plantexadas buscan proporciaonar ao alumnado unhas aprendizaxes vivenciadas, empregando recursos non tan habituais.
Resulta fundamental a planificación de actividades complementarias para consolidar os contidos traballados ao longo do curso.
O feito de realizar actividades fora do entorno habitual de aprendizaxe ou mesmo con outras persoas implicadas, resulta moi motivante para o alumnado e serve de catalizador para a consolidación destas aprendizaxes.

8.1. Procedemento para avaliar o proceso do ensino e a practica docente cos seus indicadores de logro

Indicadores de logro
Adecuación da programación didáctica e da súa propia planificación ao longo do curso académico
Elabóranse diferentes actividades segundo o nivel de desenvolvemento do alumnado?
Metodoloxía empregada
Infórmase ao alumnado dos resultados obtidos nas diferentes probas?
Aproveitáronse os recursos dos que dispón o centro?
Organización xeral da aula e o aproveitamento dos recursos
Infórmase ao alumnado dos erros cometidos nas diferentes probas, tarefas ou actividades?
Medidas de atención á diversidade
Ofréceselle ao alumnado as explicacións individuais que precisan?
Adáptanse as probas aos diferenets ritmos e estilos de aprendizaxe?
Tomáronse medidas para atender ao ACNEAE?
Clima de traballo na aula
Conseguiuse motivar ao alumnado?
Coordinación co resto do equipo docente e coas familias ou as persoas titoras legais
Préstase atención aos elementos transversais plantexados?
Mantívose contacto coas familias logrando a súa implicación no proceso?

Descrición:

Cando falamos de avaliación, o primeiro que se nos ven á cabeza é a avaliación do alumnado, mais non adoitamos ter en consideración a propia práctica docente. O propio Decreto que establece o currículo, no seu artigo 21 de avaliación e promoción, e a orde de 25 de xaneiro de 2022 pola que se actualiza a normativa de avaliación, recollen a necesidade de establecer indicadores de logro para avaliar os procesos de ensino e a súa propia práctica docente nas programacións didácticas.

8.2. Procedemento de seguimento, avaliación e propostas de mellora

Toda a programación está suxeita a ser revisada con continuidade có obxectivo de adaptar o proceso de ensino-aprendizaxe aos diferentes ritmos, intereses e necesidades do alumnado.
Ao final do curso ou ao remate de cada trimestre, valoraranse os resultados académicos obtidos polo alumnado, a información recollida a través dos indicadores de logro do epígrafe anterior e os datos aportados polo equipo docente nas sesións de avaliación, có gallo de formular propostas de mellora en todos os aspectos da programación (proceso de aprendizaxe, proceso de ensino e a propia práctica docente). Faremos especial fincapé na análise das cualificacións obtidas ao longo dos tres trimestres.

9. Outros apartados

1. Accións de contribución a Plan TIC

Plan TIC:
O emprego de:
- O blog da clase (deberán saber enviar calquera traballo dixital feito nas tablets ao blog da clase),
- O libro dixital (saber manexalo no seu estudo).
- Das tablets (utilización de apps para presentar un problema inventado, visualizar vídeos tutoriais, búsqueda de información,etc)
- Enviar traballos a través do Airdrop.
- Uso dos navegadores para búsqueda de información necesaria para a realización dun traballo proposto.

2. Accións de contribución a Plan de Convivencia

Establécense unhas normas para o bo funcionamento da clase que deberán redactar como:
- Pedir permiso para poder falar.
- Non interromper a quen fala.
- Respetar as opinións dos demais.
- Axudar ao compañeiro que me necesita.
- Facer traballos en grupo e cumprir cos roles marcados.